

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Brandes, Edvard.

Søgte Mænd eller den frie Middag : Skuespil i
fire Akter.

Kjøbenhavn : Forfatterens Forlag, 1875

33 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Søgte Mænd.

1875.

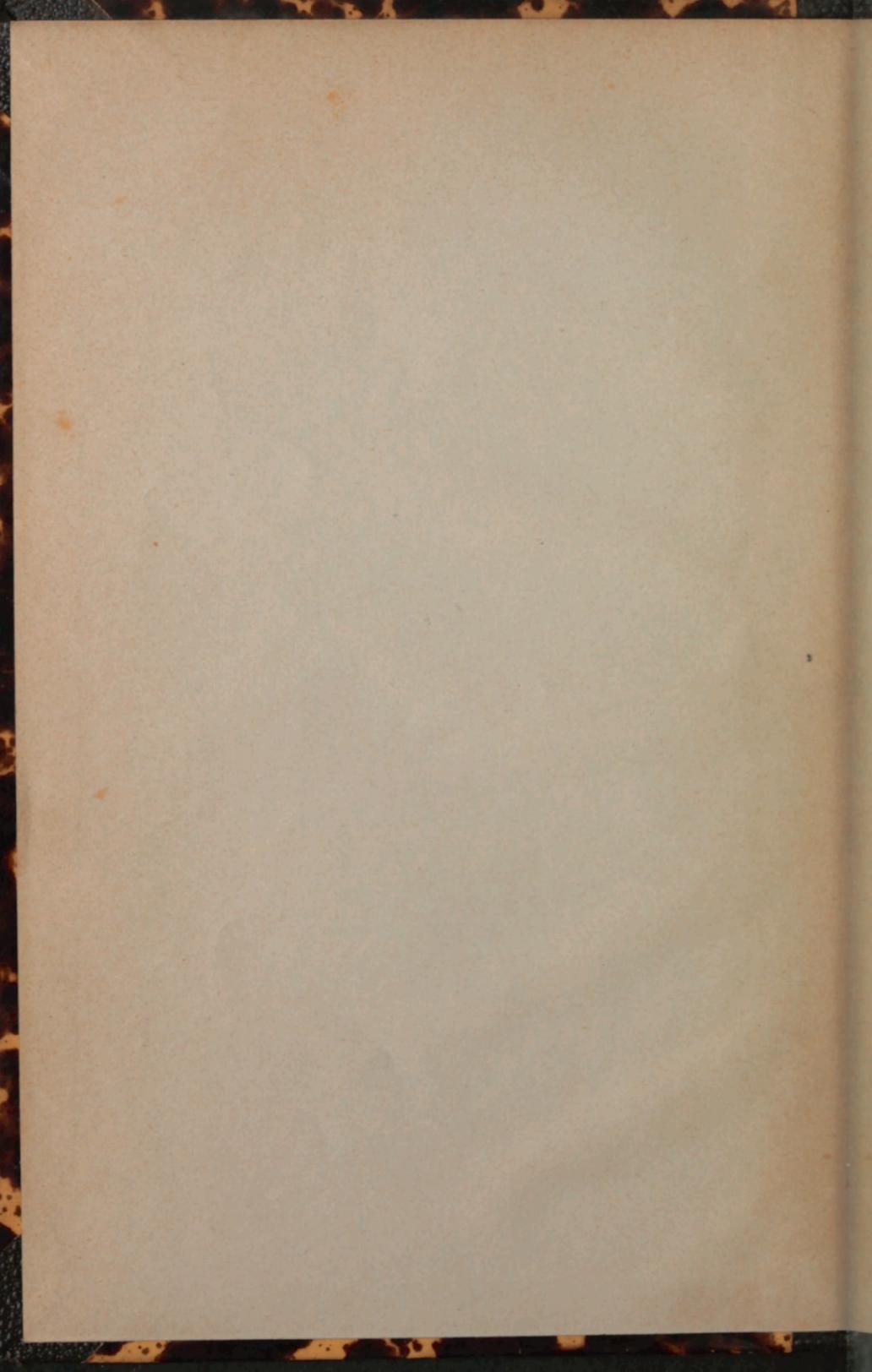
35, - 271.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130020332663

1875
1875

SØGTE MÆND

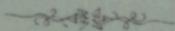
ELLER

DEN FRIE MIDDAG.

SKUESPIL

I

— F I R E A K T E R. —

KJØBENHAVN.

FORFATTERENS FORLAG.

1875.

SØGTE MÆND

ELLER

DEN FRIE MIDDAG.

SKUESPIL

I

FIRE AKTER.

Handwritten signature

KJØBENHAVN.

FORFATTERENS FORLAG.

1875.

200TE MEND

LIBRARY

Trykt hos Nielsen & Lydiche.

PÆRSONERNE.

Bloch-Sød, Forfatter, 25 Aar.

Ajax, hans Ven, ogsaa 25 Aar.

Direktør Gilde, stadig under 40 Aar.

Professor Retiré, 60 Aar.

Sagfører Medstrømmen, Olding.

Redaktør Snobsøe,

Professor Bollemælk,

Redaktør Ligefedt,

Journalist Willig,

Ludolf,

Kaufbar,

Grosserer Christensen,

Grosserer Bravo,

Dukkeline, hans Datter.

Unge Herrer og Damer.

} Mennesker mellem 20
og 60 Aar.

Handlingen foregaar i vore Dage, 1ste Akt paa en Restauration, 2den hos Grosserer Bravo, 3die i Sammes Have; 4de Akt foregaar slet ikke. — 2den Akt foregaar efter 1ste. Mellem 1ste og 2den, og mellem 2den og 3die Akt ligger der et Tidsrum af 14 Dage.

MEMORANDUM

TO : [Illegible]

FROM : [Illegible]

SUBJECT : [Illegible]

[Illegible text follows, including a vertical line and several lines of faint text.]

[Illegible text at the bottom of the page, possibly a signature or date.]

FØRSTE AKT.

En Restauration. Et lille Bord i Forgrunden tilvenstre, et stort dækket Bord i Mellemgrunden.

FØRSTE SCENE.

Willig, Ludolf og Kaufbar om det lille Bord, paa hvilket Resterne af en tarvelig Middag.

Kaufbar.

En daarlig Middag og dyr! De skal skrive adskillige Spalter op og ned for at tjene den af.

Willig.

Aa, jeg tænker, den gamle Artikel mod Venstre kan trykkes op, eller ogsaa lave vi noget om de Radikale sammen, Ludolf.

Ludolf.

Saa gjerne, det er min bedste Lyst. Kun ikke mit Navn nævnes. Man vil dog sandelig helst holde sig en Udvei aaben.

Kaufbar.

Ja, ved De hvad, Spalteføde det er dog Pjalteføde, som man siger i Paris. Jeg har ganske trukket

mig ud af den Forretning i den sidste Tid. Nu importerer jeg fremmede Digterværker og driver ogsaa selv Haandværket.

Willig.

Vi ved det: Finere end Heyse, større end Spielhagen!

Ludolf

(krænket).

Jeg er sandelig ogsaa Digter. De kjender maaske ikke min deilige Ballade:

Paa Sten han sidder, Foden i Vandet end.

De Andre.

Vi kjender det, dette sædeligt-reflekterte, dybt-moralske Produkt.

Ludolf.

Eller maaske kunde De ønske at høre min erotiske Situation: „I den lille Gade“?

Kaufbar.

Tak, senere paa Aftenen. Nei, jeg vilde gjerne nu foreslaa de Herrer noget. Som sagt, jeg tror ikke, det kaster noget klækkeligt af sig paa den Maner, De driver det. Jeg har nu fornyligt gjort Bekjendtskab med en ung, rigtbegavet Mand med store Evner —

Ludolf

(for sig).

Ogsaa jeg er rigt begavet, med store Evner.

Kaufbar

(fortsættende).

Og med en deilig Vinterfrakke. (Willig ser misundelig ud). Han har lovet at indføre mig i et Selskab

af ældre og yngre Mænd, der forenes i det Øiemed at spise til Aften sammen og kaldes „Dyds kredsen“ eller „de konserverende Converserende“. I dette er han, hvis Navn er Bloch-Sød, Sjælen eller maaske rettere Maven. Han har tilbudt sig at tage sig af mig, indføre mig i Byens bedre Huse, hvor jeg hidtil ikke har kunnet komme — med et Ord at gjøre mig „salonfähig“. Han kommer her i Aften, og saa, hvis De ønsker det, vil jeg præsentere Dem for ham....

Willig.

Men er De sikker paa, at dette Selskab er paa den rette Side? De har jo tidligere gnedet dem op ad andre, som....

Kaufbar.

Maa jeg be! Ingen Fornærmelser! Har De ikke selv været Medlem af....

Ludolf.

Mine Herrer, hvorfor vil De skjændes! De har saamænd intet at lade hinanden høre. Kun jeg har altid offentlig hørt til de gode Faar.

Willig.

Ja, men privat, min Fa'r! Husker Du Historien....

Ludolf.

Jeg er Digter. Digteren maa styrte sig ud i Livet.

(De tale i Munden paa hverandre).

Kaufbar.

Tys, tys, mine Herrer. Der har vi et af Dyds-

kredsens Medlemmer; nu skal De nok faa Troen i Hænderne, at det er Folk, man med Fordel kan søge.

ANDEN SCENE.

De Forrige, Sagfører Medstrømmen.

Kaufbar.

Tillad Hr. Sagfører, jeg her forestiller Dem to Herrer, der gjerne vilde gjøre Deres Bekjendtskab og optages i Deres Kreds.

Medstrømmen.

Høiremænd?

De tre Andre.

Naturligvis!

Medstrømmen.

Sædeligt løftede?

De tre.

Altid!

Medstrømmen.

Kongevenner?

De tre.

Indtil hans Død.

Medstrømmen.

Jeg tvivler ikke paa, at De vil kunne optages i Dydskredsen, i alt Fald kan De sikkert i Aften være Gjæster hos os. Der har vi Selskabet.

TREDIE SCENE.

De Forrige. Direktør Gilde og Grosserer Christensen, Redaktør Snobsøe og Grosserer Bravo, Professor Retiré og Redaktør Ligefedt, Bloch-Sød og Ajax, parvis, Arm i Arm.

Bloch-Sød

(præsenterende de tre Gjæster).

Vor udmærkede Politiker Redaktør Snobsøe, vor geniale Direktør Gilde, vor store Kunstner Professor Retiré, vor glimrende Føljetonist Ligefedt, vor store Industridrivende Grosserer Bravo o. s. v.

(Man sætter sig om det dækkede Bord).

Bloch-Sød

(reiser sig).

Mine Herrer! De har gjort mig den Ære at vælge mig til Formand i denne Kreds, og De kan vel begribe, hvormeget jeg paaskjønner saaledes at blive udmærket mellem saa mange rigtbegavede Mænd (Ludolf krør sig). Jeg har søgt at vise mig Deres Tilid værdig, jeg tør haabe, at Aftensmaden vil vinde denne Dydskreds' Bifald. Men desværre en beklagelig Efterretning har jeg at bringe Dem: det har vist sig umuligt at skaffe friske Asparges (Ligefedt ser mismodig ud); men man har sagt mig meget godt om disse hermetisk konserverede. Og nu gid det maa smage Dem og løsne Deres Tunger; thi De veed det, Ordet er frit. Tanken giver vi ikke fri, men Ordet gives frit . . . ved Aftensmaden.

(Almindelig Bravo).

A j a x.

Tak, lille Blokkemand, ganske som vi havde skrevet det sammen hjemme.

(Der spises).

Willig

(med Munden fuld af Mad).

Hva' Ludolf! Det er rigtignok ikke Kringlen, den stenhaarde Kommenskringle?

(Ligefedt, der længe har set dum-høitidelig ud, reiser sig og ser endnu dummere og høitideligere ud).

Medstrømmen

(til de tre Gjæster).

Pas paa, nu begynder de morsomme Taler. Aa, nu skal De bare høre, hvor vittige vi er!

Ligefedt.

M. H. Bloch-Sød behøvede ikke at have gjort Undskyldning for disse konserverede Asparges, de ere, som De vel alle ville indrømme, fortræffelige og have fuldstændig de friskes Aroma. Og hvad Under, at de konserverede passe for os, de konserverende. (Bravo raaber Bravo). Men jeg er herved kommen til at tænke paa en iblandt os, ogsaa en ædel Spire, som har vidst at konservere sig endnu bedre end disse Asparges, og efter hvem ligesom efter disse .... for at bruge et drastisk Udtryk ....

Kaufbar

(til Medstrømmen).

Hvad er det, drastisk.

(Der tysses paa ham).

Ligefedt

(fortsættende).

.... mangen En har slikket sine Fingre. Behøver jeg at nævne vor udmærkede Kunstner Prof. Retiré?

Ludolf

(for sig).

Ogsaa jeg er en udmærket Kunstner.

Ligefedt.

Se paa ham, han hører til de udvalgte, ikke til de mange Skaldede. (Ludolf ser mismodig ud). Altid har han holdt Dydens Fane høit, og trods sin gode aarlige Indtægt nu i lang Tid foretrukket Ledigangens Vadmæl for Kunstens Diamanter.

(Bravo, Bravo, han levet!)

Retiré

(reiser sig).

Jeg takker Dem alle, og især min udmærkede Ven Ligefedt. De ved alle, at jeg er exceptionelt stillet, jeg er i Stand til at tale frit om Theatret i en privat Kreds, Offenlig har jeg altid respekteret de høiere Høre-Hensyn. Som Hamlet siger jeg . . . . med denne Gestus . . . . „Kun tale Dolke vil jeg“ . . . .

Kaufbar

(hviskende).

Er det Rosalinde Dolcke?

(Der tysses paa ham).

Retiré.

Tale er Kunsten. Hint Sted har jeg gjort til mit sædelige Midtpunkt, hvor der siges om Apostlene, at de talte med flere Tunger. Det maa enhver kunne, der vil spille Komædie her i Livet. Hvad Shakspeare, den store hedengangne Skjald . . . .

Ludolf

(for sig).

Ogsaa jeg er en stor hedengangen Skjald.

Retiré.

. . . . dunkelt, anelsesfuldt udtrykte: „At være eller ikke være“ . . . . med denne Gestus . . . ., det

er i virkeliggjort protestantisk Form intet Dilemma. Der er det netop Përsonlighedens Krav, baade at være og ikke være: at være den eneste reddende, men ikke redde, at være den store Skuespiller, Digter, Tænker, men hverken spille, digte eller tænke! . . . . Endnu en Gang Tak, mine herrer!

Bravo.

Bravo.

Kaufbar.

Det var dunkelt.

Medstrømmen.

Men stort!

Kaufbar.

Vil De ikke sige mig, hvad Dilemma er?

(Der tysses paa ham, idet Gilde reiser sig).

Gilde.

Mine herrer!

Bravo.

Bravo!

Gilde.

Hvad er det, vi vil her i Livet, vi Medlemmer af denne Kreds. Skal det siges med et Ord, saa er det: bygge op. Vi danne tilsammen ligesom et forenet Byggeselskab, et Miniaturbillede af den hele Verdensorden, der jo ogsaa udgjør et Byggekomples med en Direktør i Spidsen. Jeg tror ikke hermed at sige noget bespotteligt . . . . tværtimod taler jeg jo netop for det opbyggelige; jeg sammenligner mig naturligvis ikke med Verdensbygmesteren, jeg gjør mig ikke til „den lille Vorherre“. (Der les).

Som vi samles om at bygge op, saadan have vi til Modstandere alle dem, der ville „rive ned“, rive os ned fra vore faste Pladser, Embeder, Tabouretter. De tro, at vi styrte om ved et kraftigt Stød, at vi er Petersens Passage, men de tage fejl, vi have bygget paa solid Grund, og det skal ikke lykkes disse Lygtemænd at føre os ud i Tørvemosen, hvor de selv høre hjemme. Vi bygge op, sagde jeg, men ved De ogsaa, hvad det vil sige? hvordan en Bygning bliver til? Det allerførste er, at man har en Gyngel! Ja, De forbavses, mine Herrer! Det andet er, at man skaffer en Del Mennesker, der gaar i denne Gyngel. (Der les). Det er Kapitalisterne, Grossererne. De danne den egentlige Grundvold, paa hvilken vi bygge, hvad enten Talen er om Aviser eller Hoteller, Kirker eller Theatre; af dem ere vi afhængige, dem skyldte vi meget, meget; dem ville vi lade leve højt, som de lade os leve højt. „Gyngel gaar, Gyngel gaar, leve de, der i Gyngel gaar“. Maa jeg klinkke med Dem, Grosserer Bravo, Dem, Grosserer Christensen.

(Latter og Klinkning).

Christensen

(rejser sig)

Mine Herrer! I denne Dydens Kred
 Er vi alle overmaade velfornøjede og veltilfreds.
 Vi have drukket forskjellige Skaaler,
 Men en endnu vist gjerne man taaler;
 Lad os tømme et Glas for Gilde;
 Han er stor, skjønt han er lille!

(Skaalen drikkes med Begejstring).

Medstrømmen

(rejser sig).

M. H. Man siger om mig, at jeg er et lyst Hoved, men man har Uret.

Bravo.

Bravo!

Medstrømmen.

Det er jeg ikke, jeg er et barnligt Gemyt. Jeg holder af vor gode danske Havresuppe og trænger ikke til de udenlandske krydrede Retter. (Bloch-Sød og flere betragte ham med Forundring). Ja forstaa mig, jeg taler om den aandelige Føde. (Man beroliges). For mig har de gamle ABC-Vers bevaret deres hele rørende Ynde:

En Abekat blandt Dyrene
Mest findes lig et Menneske.

Der har De den hele saa udskregne Darwinske Theori. (Stærkt Bifald). Og spørger man mig, hvad jeg foretrækker, de gamle Vægtervers eller Byron, — ja, De kan le ad mig mine Herrer, for mig er der mere Poesi i de simple Linier: „Nu er det paa de Tide, man føjer sig til Seng; vogt Lys og Ild“ end i den hele Don Juan. For mig halte Byrons Vers som han selv; det var ikke for intet, Himlen havde mærket ham med sin Finger. (Ludolf noterer denne Tanke). Dog, jeg foragter ikke ganske den udenlandske Literatur.

Ludolf.

Det gjør jeg.

Medstrømmen.

Der kan jo være et og andet. Man vil ogsaa

gjerne vide lidt Besked om de nyeste Skandaler. Og derfor priser jeg de udmærkede Mænd, der underretter os om, hvad vi have godt af at vide. Derfor priser jeg vor højt begavede Ven Ligefedt og hans fortrinlige Ugeskrift: „Lige nær eller Skarnfjerdingen“. Spiritist, naar Folk ønske det, Atheist, naar der mangler fremmede Noveller, glad over Berlins Utugtighed, indigneret over Franskmændenes Korruption, flot overfor Venstre, kysk overfor de emanciperede Kvinder — alt er ham lige et, blot han kan gavne og fornøje. Han har, som Fader Holberg siger, det gemene Bedste for Øje. Lad os da ønske ham, at han med rig Løn maa arbejde i Dydens og Moralens Tjeneste og snart igjen oversætte os l'Arrabiata. Han leve!

(Der klinkes).

Kaufbar

(til Willig).

L'Arrabiata! Det er vel engelsk. Det er kjedeligt, det ikke var tydsk, saa havde der maaske været lidt at fortjene.

(Der spises atter).

Willig

(hvem et Fad gaar forbi).

Jeg fik ingen Ting. Denne Vej med Sølvtoj, maa jeg be'.

Gilde

(med frygtelig Stemme).

Hvem sa'e Sølvtoj? Vil den Herre fornærme mig? Det er en skændig Bagvaskelse.

Willig.

Jeg be'r undskyldte mange Gange; det beror paa en Misforstaaelse.

(De andre berolige Gilde).

Retiré

(afsides til Medstrømmen).

Hvem er den Herre? det er da ikke den Willig, som . . . .

Medstrømmen.

Jo det er det rigtignok, men det er nu saa længe siden og desuden (hviskende), han har megen Indflydelse i „Dagrenovationen“.

Retiré

(høit).

Maa jeg drikke med Dem, Hr. Willig.

(Der drikkes, Snobsøe rejser sig).

Snobsøe.

M. H. Digteren har sagt saa skjønt, at vi en Gang herhjemme „tyggede Sul fra Fremmedes Bord“. Det var lavt og nedværdigende. (Flere af Selskabet holde forskrækkede op at spise). Det var før 48. I 48 satte de Danske Fødderne under eget Bord. Men disse Fødder vare højst forskjelligt beklædte: Transtøvler var der, saaleløse Støvler og lakerede Støvler. Jeg tror ikke, det er værd at gjøre Ophævelser over de to første. Vi have for fine Næser til at taale den trannede Stank, vi have for sarte Konstitutioner til at gaa uden Saaler i Støvlerne uden at forkøles. Som gamle Pam sagde: I don't care for trifles!

Kaufbar

Hva' var det? Hvem er Pam? hva' sa'e han?

(Der tysses paa ham).

Snobsøe.

Vi, der er Dannelsen, Dyden og Loyaliteten, kun vi bære de lakerede Sko. Med dem skride vi ligesaa let over et Kirkegulv som over en Balsal, med dem gaae vi til Majestætens Taffel, med dem til Grossererens Middag. Dem ville vi holde højt i Hæder, og hver Gang danske Mænd ere samlede, ville de raabe et ni Gange gjentaget Hurra for „de Lakerede“.

(Der raabes).

Kaufbar

(lidt anløben).

Leve Lakejerne!

(Der hysses paa ham, Bloch-Sød rejser sig).

Bloch-Sød

(alvorlig).

M. H. Maa jeg fremhæve et Ord af Redaktørens Tale. Han sagde „Grossererens Middag“. Var der ikke noget heri, der klang dem forunderligt lokkende og betagende, noget Nyt og dog saa vidunderligt gammelt. Er der heri ikke noget, om hvilket vi alle, Gamle og Unge, Børn og Voxne, Mænd og Kvinder kunne samles. Middagen! Ser De ikke gamle Bedstemoder komme rullende i sin Stol med den broderte Pude i Ryggen, og Husmoderen med Servietten i Halsen skjære den hjemlige Gaasesteg for, og den unge Datter med den lille Finger i Vejret føre Skeen til Munden og det lille spæde Puds stikke Fingeren i Fadet med et sødt „Mamam“ —

Bravo.

Det er dog et yndigt ungt Menneske.

(Kaufbar græder).

Bloch-Sød.

Og vende vi os fra det hyggelige Familiebillede til det festlige Bord, fra Hjemmets betalte Middag til den frie Middag, er det da ikke atter et skjønt Syn, der viser sig for os. De kostelige Retter, de perlende Vine, det blinkende Sølvstø . . . (retter sig med et Blik paa Gilde). Sølvservice, Værtens glædestraalende Mine, Gjæsternes glindsende Ansigter, de unge nedringede Damer — alt forener sig for at fortrylle os; og vi udbryde: „Ja, Middagen er det deiligste Æventyr!“ Have mine Ord, hvad jeg haaber, fundet Vej til deres Hjerter —

Ligefedt.

Og Maver!

(Der les).

Bloch-Sød.

Saa raabe De nu med mig, inden vi skilles:
Den frie Middag leve!

(Almindelig Jubel, under hvilken Kaufbar høres raabe: „Leve frit til Middag, Hurræh“; han, Willig og Ludolf præsenteres af Bloch-Sød for Grossererne).

(Tæppet falder).

ANDEN AKT.

Hos Grosserer Bravo. Et elegant møbleret Værelse. Man hører fra Sideværelset Skraben med Stole som af Folk, der rejse sig fra et Middagsbord.

FØRSTE SCENE.

Grosserer Bravo og Bloch-Sød komme ind.

Bloch-Sød.

Tak for Mad, Hr. Grosserer.

Bravo.

Velbekomme! Nej, hvad det var jeg vilde sige Dem, De kan være ganske vis paa, at der er en Udødelighed.

Bloch-Sød.

Ja, jeg tvivler naturligvis ikke, men vi unge Mennesker have jo aldeles ingen Mening, og derfor ønskede jeg gjerne at høre en ældre erfaren Mands Anskuelser. Derfor tillod jeg mig at spørge Grossereren.

Bravo.

Ja, jeg tør nok sige, De er kommen til den Rette. Jo, De kan være ganske vis paa, at der er

en Udødelighed, der er ogsaa en Sjæl efter Døden — hvad jeg vilde sige, en Sjæl og et Liv efter Døden. Det er ganske afgjort. Og det er ogsaa let at bevise. For det første læser man overalt, at de store Mænd blive udødelige — altsaa er der en Udødelighed; for det andet: naar et Menneske dør, saa er det da tydeligt, at det er Legemet, der bliver begravet, og ikke Sjælen, og for det tredje saa jeg forleden Aften selv Sjælen i min Datter Dukkelines venstre . . . . nei, høire Øje, dengang hun satte sit Haar.

Bloch-Sød.

(begejstret).

Der har jeg ogsaa set den, Hr. Grosserer. Tak Hr. Grosserer, for deres styrkende Ord, ja vi unge Mennesker ere kun visne Tæer, men de Gamle er de kraftige Ben, der er Samfundets Bærere.

Bravo.

Der har vi min Datter. Saa gaar jeg og overlader Dem til hende. De er et ungt Menneske, hos hvem man trygt kan lade en ung Dame blive alene. De vil ikke fornærme hende i hendes inderste Tankegang.

(Han gaar og møder i Døren Dukkeline, hvem han giver et Velbekomme-kys).

ANDEN SCENE.

Bloch-Sød. — Dukkeline.

Bloch-Sød.

Velbekomme, Frøken!

Dukkeline.

Tak! — Naa, De kurede nok rigtigt til Deres Dame ved Bordet.

Bloch-Sød.

Gud, Frøken, hun brød sig saamænd ikke om at blive gjort Kur til af mig.

Dukkeline.

Aa — aa! De saae da slet ikke til min Kant. Men nu skal De til Straf rigtigt yndigt sætte Dem her og fortælle mig noget rigtigt morsomt noget.

Bloch-Sød.

Det er rigtignok en yndig Straf, Frøken? Hvad skal jeg fortælle om?

Dukkeline.

Ja, hvad veed jeg. Herrerne snakke nu altid om den ækle Politik, men jeg læser nu aldrig andet i Bladene end det om Theatrene og saa Feuilletonen. Alt det om Venstre springer jeg over; men jeg hader Venstre, fordi de ikke vil gi'e noget til Theatret. Tænk, at de vil lade Vilhelm Wiehe sulte. Ikke sandt, Tørvebønderne, der ere saa uar-tige ved Dørene, det er dem, der sidde i Rigs-dagen.

Bloch-Sød.

Jo, ganske rigtigt, Frøken.

Dukkeline.

Nei, fortæl mig noget, som passer for mig. No-get rigtig barnligt noget.

Bloch-Sød.

Skal jeg fortælle et Æventyr?

Dukkeline.

Jo, jo! Et med Trolde helst, saa bliver jeg saa frygtelig angst, uh!

Bloch-Sød.

Men først maa jeg give Dem denne hvide Rose. Nu skal De høre. Der var engang en ung Herre. Da han var et lille Barn, klædte Pigen ham af om Aftenen og vaskede det lille Nus i et stort Vandfad. Det lille Nus troede, det var til Søs og græd saadanne. — Og bag efter kom hans Fader ind med sin deilige Paryk hængende løst paa sig og dada'ede ham saa rædsomt. Og han følte den varme Haand paa sin — Ryg.

Dukkeline.

Gud, hvor afskyeligt! Gives der virkelig saadanne onde Mennesker. (Afsides). Han har Taarer i Øinene, hvorfor vil han skjule dem for mig?

Bloch-Sød.

Jo, der gjør, Frøken. Da han blev ældre, blev han sat i Skole, for at de kunde være af med ham hjemme, og der maatte han hver Dag lære noget.

Dukkeline.

Gud! Det arme Barn!

Bloch-Sød.

Men da han blev voxen af Aar, skjønt han altid bevarede sit barnlige Sind, saa . . . aa, sid stille Frøken . . . rør Dem ikke!

(reiser sig).

Dukkeline.

Gud! Hvad er det?

Bloch-Sød.

Der sidder en Flue paa Deres Chignon.

Dukkeline.

Rør ikke ved den — den kan gaa af.

Bloch-Sød.

Nei, Frøken, De skulde se den, den er saa sort som den sorteste Neger . . . . aa . . . . der fløi den!

Dukkeline.

Og hvad saa mere?

Bloch-Sød.

Saa lovede han sig rigtignok selv, han aldrig mere vilde læse i de stygge Bøger. Der gives, Frøken, en vis aandelig Blusel . . . . Hvem er det, der kommer.

TREDIE SCENE.

De Forrige. — Kaufbar (febrilsk og ængstelig).

Kaufbar.

Det var godt, jeg traf Dig. (Ser Dukkeline). Undskyld, Frøken, kommer jeg til Uleilighed.

Dukkeline.

Nei, paa ingen Maade. Sæt Dem ned, Kaufbar, saa kan De høre med paa en Historie, Bloch-Sød fortæller.

Bloch-Sød.

Det er kun for Dem og mig. Det bryder Kaufbar sig ikke om.

Dukkeline.

Bryder sig om. Det bryder alle Mennesker sig om. Er det ikke som jeg siger? Det er Dem, fremmede Kaufbar, jeg spørger.

Kaufbar.

Jo .... jo .... men jeg vilde gjerne et Øieblik spørge Bloch-Sød om noget.

(Tager ham tilside.)

Bloch-Sød.

(gnaven).

Hvad vil Du mig?

Kaufbar.

Hør, jeg har bestemt spist formeget til Middag, jeg har faaet saadanne rædsomme Smerter i Maven. Og saa bad jeg Doktoren derinde skrive mig noget op. Men jeg forstaar ikke, hvad han har skrevet. Ricinus staar der. Hvad er det?

Bloch-Sød.

Det veed jeg ikke, men der staar et Lexikon derhenne, Du kan slaa op i.

Kaufbar

(tager Lexikonet).

Saa for Fanden, det er Latin-Tydsk. Nun, lass gehen! (slaar med megen Umage op). Ri ... ci ... nus. Oel .... Oel! (til Bloch-Sød). Du, det er Øl. Nu gaar jeg ud og tager en halv Bajer.

(Styrter ud).

Dukkeline.

Gaar han bort! Stakkels Kaufbarn bryder sig ikke om Æventyr, stakkels Kaufbarn.

FJERDE SCENE.

Dukkeline. — Bloch-Sød.

Dukkeline.

Skal vi saa ikke have Slutningen paa Historien?

Bloch-Sød.

Altsaa da han blev voxen ....

Dukkeline.

Var han smuk?

Bloch-Sød.

Smuk .... Nei, Frøken, ikke nær smuk nok
 .... ikke nær .... ja, saa rædsom styg var han da
 heller ikke .... jeg tror nok han f. Ex. .... at han
 har en ganske smuk Næse .... og maaske heller
 ikke hans Figur er saa rædsom grim .... det siger
 da de unge Damer .... Naa, da han blev voxen,
 saa sværmede han kun for alt hvad der er godt og
 skjønt, og ædelt og rent, Middage og Baller ....
 Det var da noget at lære. Det vil sige, ikke for
 Dem!

Dukkeline.

Gud! Nu tror De altfor godt om mig. Jeg er
 slet ikke saa rar. Jeg kan blive saa hidsig ....
 saa hidsig .... De skulde set, hvor jeg bankede
 Kanarifuglen forleden.

Bloch-Sød.

Er De saa slem, Frøken Bravo?

Dukkeline.

Hvorfor kalder De mig saadan?

Bloch-Sød.

Hvordan?

Dukkeline.

Frøken Bravo .... Det lyder saa underligt ....
 det er ligesom det var min Søster .... kald mig
 Dukkeline ligesom de andre unge Herrer.

Bloch-Sød.

Ja, det vil jeg, Dukkeline. Og lad mig sige

Dem: den unge Herre, jeg fortalte Dem om, er mig selv.

Dukkeline.

Gud!

Bloch-Sød.

Jeg veed, jeg vil kun det gode, den gode Middag. Men man kan tage feil. Man er ikke sikker paa om Retten, den enkelte Ret, er sund og vel-smagende. Var der En, blot En, der vilde hjælpe mig og sige: Det skal Du tage, den skal Du lade gaa! . . . . Vil Du være det for mig?

Dukkeline.

Gud, saa gjerne!

Bloch-Sød.

(kysser hende).

Saa er Du min Dukkeline.

Dukkeline.

Gud! Saa er vi forlovede! Nej, hvor det er yndigt. Jeg skal brodere Dig en Trøster. Og saa skal vi snakke sammen om alting. Synes Du ikke min Kjole sidder godt? Den er fra Børre og Lorentzen. Kom, lad os gaa ind og fortælle det til Fader!

(De gaa ud).

FEMTE SCENE.

Willig kommer trækkende ind med Ajax og Kaufbar, der er bleven blegere.

Willig.

Det er, som jeg siger. Jeg har lyttet ved Døren. Bloch-Sød har forlovet sig med Dukkeline. Tænk, hvordan han nu vil blive bedt ud, i hvilken

Mængde Middagsselskaber han vil komme, som vi andre gaa glip af.

Ajax.

Bloch-Sød forlovet med Dukkeline! Saa vil jeg ogsaa forlove mig med hende.

Willig.

Nei, det strider imod Moralen.

Ajax.

Ja, saa vil jeg forlove mig med hendes Søster.

(farer ud.)

Kaufbar.

Ja, jeg vil ogsaa forlove mig .... aa nei .... Øllet virker .... jeg maa ud.

(løber ud.)

Willig.

Jeg maa have fat i Ludolf, der er ikke andet for, end at vi ogsaa forlove os. Vi maa op paa Institutet for at finde en Dannekvinde.

(gaar ud.)

SJETTE SCENE.

Bravo, Professor Bollemælk, Bloch-Sød og Dukkeline, Ajax med Søsteren, flere andre forlovede Par.

Bollemælk

(med et Glas i Haanden).

Mine Herrer og Damer! Grosserer Bravo har bedt mig med et Par Ord tolke de Følelser, der besjæle os alle ved den Forlovelsesfest, der feires her i Aften. Jeg har desværre i længere Tid lidt af en kronisk Forkølelse, saa De maa undskylde mig, hvis jeg ikke er ganske klar. Jeg lykønsker

det unge Par. Der venter Dem en lykkelig Tid, men bag ved ligger rigtignok et Bjerg, som det er svært at bestige, Ægteskabets Bjerg. Gabrielle, Ægteskabets Drama, spilles i Prosa; men Forlovelsen er Poesi. I den er Kjærligheden endnu kysk og aandig; i Ægteskabet, naar Næringsssorger træde til, er det først, naar man bliver ældre, at Forholdet mellem Mand og Kvinde bliver en ren aandig Proces. Forlovelsen er Dæmring, Ægteskabet er Arbejderliv. Skriver Dem Renter til, ellers drukner De i Danaidernes Kar. Ja, De forstaa mig vist ikke, unge Mennesker, men De ville komme til at forstaa mig og engang sande gamle Bollemælks Ord: Forlov Jer tidligt, gift Jer sent! De Forlovede leve!

(Der raabes Hurra; det er imidlertid blevet mørkt, de forlovede Par sprede sig i Værelsets og Sideværelsets Kroge. Man hører en Lyd som af mange Kys. Midt paa Scenen):

Bravo

(gnidende sig i Hænderne).

Se, hvor de omfavne hinanden moralsk, hør, hvor de kysses kysk og dydigt. Ja, det er den bundne Kjærlighed. Den er lykkelig.

(Tæppet falder).

TREDIE AKT.

I Haven udenfor Grosserer Bravos Landsted.

FØRSTE SCENE.

Bloch-Sød og Ajax komme ind i Efter-Middagstemning.

Ajax.

Hvad syntes Du om Kapunen med Trøffelsauce?
Den var sublim, og den deilige Lacrymae Christi?
Jeg blev ganske religiøs til Mode.

Bloch-Sød.

Bliv mig fra Livet med de Talemaader! Det
kvalmer mig.

Ajax.

Har Du spist for meget i Dag.

Bloch-Sød

(fortvivlet).

Ikke just i Dag, men alle Dage. Jeg holder
ikke dette Liv ud: Varm Frokost; om Formiddagen
et Par Timers fortrolig Samtale med min Forlovede,
derpaa Chokolade hos Konditoren og saa Visiter
med Vin og Smaakager.

Ajax.

Kunde Du ikke være lidt mindre sammen med hende?

Bloch-Sød.

Det kan jeg ikke, hun elsker mig og jeg elsker hende! — Og saa i Middagsselskab; Dans ofte lige efter Bordet, og ikke sjeldent varm Aftensmad paa flere Retter. Nei, jeg maa bestemt lade Doktoren forordne mig en provisorisk Diæt, ellers kommer min Konstitution i Uorden.

Ajax

(med hemmelig Glæde).

Ja, Du ser virkelig lidt forspist ud. Du er kommen til at ligne Ligefedt en Smule.

Bloch-Sød.

Ja, tænk om jeg mistede min Figur.

Ajax.

Hør, fang nu ikke Griller! Kan det ikke være Dig „en lille Trøster“ i Lidelserne at høre min Søndagsottosang over: Gaa væk Skygge og lad Sonne skinne (Brevet til de Philipenser IX. 1):

„Mine elskede Tilhørere! Ville I danne Eder en Livsanskuelse maa I først gjøre Eder det klart, at Livet er det Udvendige; det er desværre Kjolen, der fornyer Legemet, ikke omvendt. Hvorfor ellers de store Skræderregninger! Derfor er Hjerteslaget i Frikadellen det Første, der skabes paa Fødselsstiftelsen, og det Sidste, der ophører i berømte danske Kvinders levende Legeme. O, mine —

Bloch-Sød.

Hold op, det kvalmer mig.

Ajax.

Lad mig da læse den Sang op for Dig, vi har skrevet sammen til Gildet i Morgen.

(Han læser).

I, der gumle en Middagsmad,
Som ikke vil ret jer smage,
Medens I dog saa gjerne gad
Dygtigt mele Jer Kage,
Trækker i Kjolen, Handskerne frem:
Grosser'en, I smigre og hædre,
Giver Jer da, naar Klokken er fem,
En Middagsmad, der er „bedre“.

Chor:

Giver Jer da, naar Klokken er fem
En Middagsmad, der er „bedre“.

Thi, den vil komme, den Dag saa glad,
Da Dyret bli'r stukket tildøde,
Da I skal spise den Middagsmad,
Hvorfor I ej selv maa bløde.
Fremad mod Krandssekagens Top!
Med os er Grosser'en og Præsten:
Thi Samfundet løse vi ikke op,
Men kun et Par Knapper i Vesten.

Chor:

Thi Samfundet løse vi ikke op,
Men kun et Par Knapper i Vesten.

Bloch-Sød.

Det kvalmer mig dog. Kom lad os gaa ind og drikke Kaffe.

ANDEN SCENE.

Willig, Ludolf og Kaufbar komme mørke og truende ind og spørre Bloch-Sød Veien. Ajax smutter bag en Busk.

Willig.

Vil De blive og høre, hvad vi har at sige?

Bloch-Sød.

Gudbevares, de Herrer se saa betagne ud. Hvad er der paa Færde?

Kaufbar.

Hvad der er paa Færde!

Willig.

Stille, maa jeg føre Ordet! Hr. Bloch-Sød, De har skjændigt bedraget os. Vi unge Mennesker have troet Deres lokkende Løfter, vi have rost Dem privat og i Aviserne — og hvad mere er, vi have styrtet os i Omkostninger. Jeg har kjøbt flere Par Handsker —

Ludolf.

Jeg flere hvide Halstørklæder!

Kaufbar.

Jeg en sort Kjole.

Willig.

De havde lovet os bedre Dage!

Kaufbar.

Bedre Middage!

Ludolf.

Og at vor Skaal hyppigt skulde udbringes.

Willig.

Og nu i de sidste fjorten Dage er vi aldeles ikke blevne bedt ud. De har forlovet Dem, hvad der ikke er lykkedes os, og De render nu rundt med Kjæresten i alle mulige Middagsselskaber og tænker ikke mere paa os.

Bloch-Sød.

De maa selv kunne begribe, mine Herrer, at mine Pligter nu ligge paa et andet Omraade.

Willig.

Vis-vas. De har gjort Hovedet tummelumsk paa os med Deres store Ord, men hvor blev det fede Flæsk af? De har taget Brødet ud af Munden paa os — vi vilde have bedre Middagsmad, derfor gik vi ind i Dyds kredsen.

Bloch-Sød.

Det er altsammen Deres egen Skyld. Hvis De tror, at det at være Medlem af Dyds kredsen er det samme som uden Anstrængelse at faa sine Maver fyldte, saa tager De feil. De maa være vittige, mine Herrer, konversere, gjøre Kur, være behagelige, forlove Dem; Dyden tjenes med Mad, men ogsaa med Kjærlighed.

De Andre.

Det veed vi nok.

Bloch-Sød.

Nei, De har ikke forstaaet at omgaas Gros-sererne. Den Middagsmad, hvoraf vi leve, er ikke

bleven til af sig selv. Den skyldes Mænd, der kan forekomme Dem gamle og udlevede, men som dog en Gang have været sunde og naturlige; de maa respekteres og karesseres.

De Andre.

Det har vi gjort.

Bloch-Sød.

Nej, De har blot kompromitteret Dem selv. Kaufbar med sine fremmede Ord, han ikke forstaar, Willig med sin evindelige Spisen og Ludolf med sin Oplæsning af Digte, der kedede Damerne. Det Digt om Matrosen — Martyren, mener jeg, der spyttede den røgede Tunge ud i Ansigtet paa sin Borddame, har forekommet de unge Damer krænkende i deres Tankegang.

Ludolf.

Jeg troede, der gaves Kvinder, der satte sig ud over Dannelsesanstalten for at hengive sig frit til en Digter, der elsker dem.

Bloch-Sød.

Maaske der gives saadanne Kvinder. Jeg tror det selv. Men de ere sjeldne. Der findes kun een blandt Milliarder. — Som sagt, det, der mangler Dem, er det udsøgte Væsen, der gjør os til de søgte Mænd.

Willig.

Det er nok! Det er forbi imellem os. Men De skal komme til at fortryde det. Jeg skal saadan smøre Dem til i „Dagrenovationen“.

Ludolf.

Og jeg skal sværte Dem i ligesaa mange anonyme Artikler, som der er Bogstaver i Alfabetet.

Kaufbar.

Og jeg skal ogsaa nok faa Leilighed til at sparke Dem.

Willig.

Farvel! Vi have spist vor sidste Middag sammen. Tag Dem i Agt, De ikke faar Katzenjammeren.

(De gaa truende ud).

TREDIE SCENE.

Bloch-Sød

(alene).

Mine Herrer, saa hør dog! Min Gud, jeg er forædt — forraadt — mener jeg. Og dette Kuld har jeg selv næret ved fremmedes Bord! De vil overfalde mig, hudflette mig. Hvor skal jeg hen? Jeg maa rejse! Det kvalmer mig stærkere.

(Blegner og bliver daarligere).

FJERDE SCENE.

Bloch-Sød. — Bravo og Dukkeline komme ud og ile ham til Hjælp).

Dukkeline.

Gud! hvad er der, søde Blokkemand!

Bloch-Sød.

Jeg er saa daarlig, jeg —

(hikker voldsomt, de Andre vende sig bort).

Bravo.

Han er vist drukken. (Til Dukkeline) Kom hen til mig, min Pige, lad os gaae.

Bloch-Sød.

(stille og smertelig for sig).

Alle vende de sig fra mig. (Høit). Det kunde Du, Dukkeline!

Dukkeline.

Nei, nei, jeg kan ikke.

(Kaster sig om Halsen paa Bloch-Sød).

FEMTE SCENE.

De forrige, Professor Bollemælk, Ajax.

Bollemælk.

Tilgiv om jeg forstyrrer, Hr. Grosserer; men jeg har en glædelig Efterretning at bringe Dem, Hr. Bloch-Sød. De har efter min Indstilling faaet det Anckerske Legat for Dansere.

Bloch-Sød.

For Dansere?

Dukkeline.

Gud! Naturligvis, Du fører jo saa deiligt.

Bollemælk.

Det forholder sig, som jeg siger. Balletmesteren har faaet det for Digtene, en Maler det for Komponister, jeg selv det for Renteskrivere, følgelig maa De have det for Dansere.

Bravo.

Tag mine bedste Ønsker.

Ajax.

Hvad for noget? Det er uforskammet, jeg ikke har faaet det halve! Du giver mig da noget med.

Bloch-Sød.

Ikke, om jeg saa havde Millioner!

Bollemælk.

Jeg reiser til Tydskland for at studere det franske Drama ved et Badested. Saa maaske vi kunde følges.

Bloch-Sød.

Det træffer sig udmærket. Jeg tænker at tage til Marienbad for min Maves Skyld.

(Bollemælk og Bravo gaa ind sammen, Ajax følger ulykkelig efter).

Bloch-Sød.

Farvel, min Dukkeline. Har Du ikke et Ord at give mig med paa Vejen?

Dukkeline.

Gud, hvor jeg glæder mig til de mange underlige Frimærker paa Konvolutterne til min Samling! Du maa endelig tage en Hat hjem med til mig.

Bloch-Sød.

Nu kan jeg reise.

(Iler ud).

(Tæppet falder).

Rettelse.

Side 16, L. 6 f. o.: for det andet: naar
læs: for det andet naar

Af de i Pressen fremkommende Udtalelser om "Søgte Mænd" tillade vi os at anføre:

Vi have forgjæves ventet en Anmeldelse af Forf.'s egen Haand og se os endelig nødsagede til selv at gribe Pennen for at omtale dette virkelig fortjenstfulde lille Arbejde. Det forekommer os, at første Akt ikke ret staar i Sammenhæng med fjerde, hvorimod femte Akt, der frembyder store Vanskeligheder for Iscenesættelsen, staar paa Højde med Theatercensorens eneste „Studium“. Karaktererne ere gennemgaaende godt tegnede, dog kunne vi ikke medgive, at Bloch-Sød vilde blive fuld i tredje Akt. En Mand, der er saa vant til at gaa i Middagsselskaber, maa have erhvervet sig en vis Vane i at taale efter Buffons Ord: *Le style, c'est l'habitude*. Ajax's Karakter er svag. Det er ukorrekt, naar Medstrømmen betegnes som Olding. Det Bedste er, at der gennem „Søgte Mænd“ gaar en smuk religiøs Stemning, der hyppigt hensætter os paa et Hjørne af Assistentskirkegaarden. — —

(Berl. Tid.)

Dette Stykke indeholder et lumpent Angreb paa et af de ædleste og mest højsindede Mennesker i Verden. Hvis Forf. virkelig havde kjendt den Person, der portrætteres under Navnet Willig, vilde han hellere have spist sine egne Fingre som Gaffelmad end brugt dem som Skriveredskaber. Kjendte vi blot hans Navn, vilde vi under vore paa Literaturanmeldelsernes Omraade ikke altfor respektable Presseforhold ikke have betænkt os paa at offentliggjøre det med forskjellige Tilsætninger. Det vilde dog altid have været et Par Skillings Indtægt for en stakkels Neger. — —

(Dags-Telegraf.)

Dette nedrige Makværk er en direkte Forhaanelse af det Helligste. Det hjælper ikke, de ville lade uskyldige, det er Religionen og „Fædrelandet“, hvad der jo iøvrigt kommer ud paa Et, som de ville tillivs. Vi kunne ikke andet end antage Forf. for et Hittebarn, han er uden Tvivl født i Dølgemaal, og har hverken Fader eller Moder, Søster eller Broder, Bedstefader eller Oldemoder. Vi notere følgende Samfundsopløseri: 1) Angreb paa Hjemmet:

Helten kan ikke holde det ud i gamle Danmark, faar det Anckerske Legat — og rejser; 2) Angreb paa Sjælens Udødelighed: den forvexles med en Sjæl efter Døden; 3) Angreb paa Ægteskabet: Forlovelserne føre ikke til noget Resultat synligt; 4) Angreb paa Institutet: Stykkets onde Person Ludolf søger sig en Brud der. — —

(*Fædrelandet.*)

Dette Stykke er neppe af en Dansk. I vor Literatur, der saa godt som udelukkende produceres af theologiske Kandidater og Vartovskoner, sættes der ikke saadanne Problemer under Debat. I Frankrig optraadte denne Retning hos Cyrano de Bergerac som grotesk Persiflage, omplantet paa engelsk Jordbund bliver den Drydensk tør Landjunkerhumor, i Tydskland endelig betræder den Verdensliteraturen som Thümmels kosmopolitiske Satire, der nu hundrede Aar efter naar os her, godmodigere men bornertere, i „Søgte Mænd“. — —

(*Det 19de Aarhundrede.*)

„Søgte Mænd“, der er anonymt, synes efter vort Skjøn at maatte tillægges en vis Herbert Spencer, en meget ung Mand med nogle titaniske Vuer og tilsvarende blaa Brilller. Med Xox's hidtil i Literaturen uovertrufne Noveller kan det naturligtvis ikke maale sig; men naar Tiden har givet Forf. større Modenhed, vil han muligvis naa til det Solskin i Livsanskuelser, man bringer hjem fra Amerika. Hvis Forf. er mildest talt Semit, bør han beholde sin Hat paa, ellers ville vi forsøge at spytte ham i Hovedet ved den første givne Lejlighed, forudsat da at vore jødiske Abonnenter ikke mærke Uraad. Jødemad er bedre end Jødehad. — —

(*Dagbladet.*)

Da „Søgte Mænd“ ikke er udgivet af Forlagsbureauet og heller ikke slutter sig til den samme slotskirkelige Retning som O. H. Delbanco og Søns private Forlag, kunne vi ikke anmelde, langt mindre rose dette Stykke. Dog ville vi, saa snart Forf. er død, lade Søndagsligvognen kjøre med hans Portræt og vor talentfuldeste Medarbejder afskrive hans Biografi af „Nordisk Konversationslexikon“, hvilket udmærkede Værk vi gribe Lejligheden til at anbefale. (Forlagsbureauets Forlag) (*Illustreret Tidende.*)

